

Bilag 2

Tilgodeseelse af små og mellemstore virksomheder i udbud

På Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets temadrøftelse om forvaltningens brug af udbud den 15. maj 2023 blev der bl.a. spurgt til mulighederne for at tilgodese små og mellemstore virksomheder i udbud.

Mulighederne for at tilgodese små og mellemstore virksomheder i udbud

Markedet i dag på beskæftigelsesområdet

Der arbejdes i dag med følgende definitioner ift. virksomheder på EU-plan:

- 1) 0-9 årsværk: Mikrovirksomhed
- 2) 10-49 årsværk: Små virksomhed, under 7 mio. euro i årlig omsætning eller balance under 5 mio. euro
- 3) 51-249 årsværk: Mellemstor virksomhed, under 40 mio. euro i årlig omsætning eller årlig balance under 27 mio. euro
- 4) Øvrige: Stor.

Vurdering af størrelse sker på basis af virksomhedens CVR-nr. Det betyder, at det er en virksomheds samlede aktiviteter, og ikke kun en virksomheds aktiviteter ift. beskæftigelsesindsats, der indgår i vurderingen af en virksomheds størrelse.

Følgende tabel 1 viser virksomhedsstørrelsen for leverandører med rammeaftale om beskæftigelsesindsats jf. CVR – Det Centrale Virksomhedsregister. Opdelingen af leverandører på deres CVR-nummer betyder, at en leverandør kan have tilknytning til andre selskaber/leverandører med anden størrelse, hvor der er samarbejde om opgaveløsningen.

Tabel 1 - Leverandører med rammeaftaler om beskæftigelsesindsats, alfabetisk oplistet

Størrelse/ navn	CVR nr.	Mikro	Små	Mellemstor	Stor
Center for Hjernesgade	77145710			X	
Dekra Job	29786186		X		

30-05-2023

Sagsnummer I F2
2023 - 8426

Dokumentnummer i F2
3228880

Sagsnummer i eDoc
2023-0222777

Sagsbehandler
Bo Gareth Calvin Johansen
Johan Kehler

Diversity Works	72566416		X		
Glad Fonden	27610013			X	
HKI	67790928			X	
HRS	11861571			X	
Incita	66946819			X	
Integro	25516346		X		
Konsulenthuset Ballisager	31299004			X	
Kursustrappen	18952181		X		
KVUC	29575711				X
Marselisborg Work og Life	30918053			X	
Plan og Handling	18137437	X			
PPclinic	26850495			X	
Servisio	35649611		X		
Settlementet	18210851		X		
SOSU H	33284101				X
Springbræt	20672315		X		
SydhavnsCompagniet	27389562	X			
TEC	20578912				X
Tiponi	38233734		X		
Tuwano	35380701		X		
Væksthuset	15802383			X	

Kilde: CVR-registreret den 29. maj 2023.

Som det fremgår af tabel 1 er mange af de små eller mellemstore virksomheder med rammeaftale med Jobcenter København. Flere af virksomheder er registreret som socialøkonomiske virksomheder efter dansk lovgivning. Leverandørernes størrelser skal bl.a. ses i lyset af, at nogle virksomheder er landsdækkende og/eller også sælger andre sociale ydelser som fx særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og ydelser efter serviceloven. De 3 store leverandører er alle uddannelsesinstitutioner.

Mulighederne for at tilgodese små og mellemstore virksomheder

Der er grundlæggende 2 tilgange, hhv.:

- 1) Brug af udbudsformen begrænset udbud
- 2) Brug af opdeling af et udbud i flere udbudsområder og/eller i flere selvstændige udbud.

De 2 tilgange kan kombineres.

Ad 1) Begrænset udbud

Et begrænset udbud er opdelt i to faser, hhv.:

- Fase 1: På basis af minimumskrav til en ansøgers egnethed udvælges mindst 5 tilbudsgivere, der får lov til at afgive et tilbud i fase 2.

Minimumskrav til egnethed kan være i forhold til:

- udøvelse af det pågældende erhverv,
- økonomisk og finansiell formåen,
- teknisk og faglig formåen,

Ordregiver vil i udvælgelsen kunne lægge vægt på økonomisk/finansiell formåen som fx omsætningsstørrelse, soliditetsgrad og/eller teknisk og faglig formåen, fx krav om et antal erfaring/referencer for at dokumentere relevant kendskab til målgruppen mv., fx krav om CV på nøglemedarbejdere ift. bestemt virksomhedsprofil.

Der kan reserveres et antal pladser i prækvalifikationens udvælgelsesproces til en bestemt virksomhedsstørrelse. Alle pladser kan dog ikke reserveres til én størrelse virksomhed, ligesom der ikke kan reservere én eller flere pladser til en bestemt virksomhedstype. Der skal være proportionalitet i fordelingen.

Det betyder, at hvis der ikke blandt de 5 bedst egnede er en virksomhed af en størrelse, der svarer til den reservede plads, mister nr. 5 muligheden for at give tilbud og muligheden overgår til den bedste af de virksomheder, der har den relevante virksomhedsstørrelse.

- Fase 2: De prækvalificerede tilbudsgivere afgiver tilbud og tilbuddene vurderes jf. evalueringsmodellen for tilbud. Der kan i tildelingen ikke tages hensyn til virksomhedsstørrelse eller -type.

Det vil sige, at hvis der er udvalgt 5 virksomheder der kan afgive tilbud og der skal tildeles 2 kontrakter, vil de to virksomheder, der vurderes bedst jf. evalueringsmodellen for tilbud vinde - uagtet, om de er af den ene eller anden størrelse.

Det bemærkes, at:

- Brug af begrænset udbud vil betyde, at der bliver færre tilbudsgivere, der får mulighed for at afgive tilbud, end der er i dag. Det betyder, at mulighederne for nye innovative forslag og for lavere priser¹, alt andet lige, vil blive mindre
- Brug af begrænset udbud må forventes at kræve længere tid end i dag til selve udbudsprocessen, men et uændret ressourceforbrug, idet ressourceforbruget til egnethedsvurdering modsvares af, at der skal foretages færre tilbudsvurderinger. Ressourcetrækket vil dog blive øget, jo flere tilbudsgivere, der skal have mulighed for at afgive tilbud
- Det længere forløb kan betyde, at der er mindre virksomheder, der ikke ønsker at afgive tilbud pga. tidshorizonten.

¹ [konkurrenceeffekter-i-udbud.pdf \(kfst.dk\)](#)

Ad 2) Opdeling af et udbud i flere udbudsområder (delkontrakter) og/eller i flere selvstændige udbud

Udbudsloven er omfattet af "opdel eller forklar princippet"² ift. opdeling af udbud for at give små og mellemstore virksomheder bedre muligheder for at byde på udbudte opgaver, der matcher virksomhedens specialiserede kompetencer og kapacitet.

Det er desuden muligt ift. udbudsområderne at fastsætte krav om at en tilbudsgiver maksimalt kan modtage én delkontrakt i ét udbud.

Dvs. at selv om en tilbudsgiver afgiver tilbud og vinder alle udbudsområder i ét udbud, skal tilbudsgiveren her vælge det udbudsområde, tilbudsgiveren helst vil varetage, hvorefter nr. 2 på udbudsområdet modtager tilbud om tildeling af kontrakt.

Det betyder, at mindre virksomheder typisk vil få bedre muligheder for at opnå en delaftale på et område, idet større virksomheder typisk vil prioritere at vælge et udbudsområde med en høj forventet omsætning.

En offentlig myndighed kan dog undlade at foretage opdeling eller kun foretage opdeling i få økonomisk tunge delområder, fx hvis der er stordriftsfordele mht. at opnå lavere pris og/eller større fleksibilitet/kapacitet og/eller administrationsudgifter i udbuddet, der tilsiger dette.

Alternativt kan der foretages flere små selvstændige udbud, idet større virksomheder typisk ikke har interesse for at byde på små udbud ud fra vurdering af omkostningen til et udbud og den forventede omsætning på opgaven. Små virksomheder kan derimod igen netop have interesse for at byde på små opgaver, der bedre matcher deres kompetencer og kapacitet.

Det bemærkes, at yderligere opdeling af udbudsområder / selvstændige udbud vil øge de administrative udgifter ift.:

- Gennemførelse af udbud
- Samarbejde med flere leverandører.

Udbud målrettet socialøkonomiske virksomheder

Udbudslovens §190 giver mulighed for at reservere kontrakter/udbud, herunder beskæftigelsesindsats, til socialøkonomiske virksomheder, der opfylder EU's definition for socialøkonomiske virksomheder.

Der er forskel på de danske og EU's regler for socialøkonomiske virksomheder, hvorfor der vil være virksomheder, der opfylder de danske regler, men ikke EU's regler.

² Hvad betyder "opdel eller forklar princippet"? (kfst.dk)

For udbud, der er reserveret socialøkonomiske virksomheder, gælder følgende begrænsninger:

- Ordregiver skal angive i udbudsbekendtgørelsen, at der er tale om en reserveret kontrakt.
- Reserverede kontrakter må have en løbetid på max 3 år. Fristen er absolut.
- Yderst begrænset anvendelse i praksis formentlig pga.:
 - Kort løbetid
 - Begrænsende muligheder for at indgå lignende kontrakter.

Der er ingen retspraksis i Danmark mht. brugen af § 190, hvorfor der er usikkerhed mht. hvordan lovgivningen i praksis skal fortolkes.

Det vurderes på den baggrund at blive en lang tids- og ressourcekrævende udbudsproces at gennemføre, da det vil kræve betydelig forberedelse, herunder modning og vejledning af markedet ift. tilpasning af deres virksomhedsstrukturer ift. EU's regler. Der vil formentlig også komme ønske om at understøtte de socialøkonomiske virksomheder omstillingsproces til EU-regler, herunder evt. udgifter til juridisk bistand.

Fremadrettet tilgodeseelse af små og mellemstore virksomheder i udbuddene / socialøkonomiske virksomheder

Det foreslås, at spørgsmålet om brug af udbudsformen begrænset udbud og/eller brug af opdeling i flere udbudsområder / flere selvstændige udbud eller om udbud afgrænset til socialøkonomiske virksomheder fremover, sker som led i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets årlige behandling af udbud.